

ZAKON O ZAŠTITI
TOPOGRAFIJA POLUVODIČKIH PROIZVODA

ZAKON O ZAŠTITI TOPOGRAFIJA POLUVODIČKIH PROIZVODA

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Članak 1. **(Predmet Zakona)**

- (1) Ovim se Zakonom uređuju topografije poluvodičkih proizvoda, uvjeti zaštite topografija poluvodičkog proizvoda, prava njezinog stvaratelja, odnosno stvarateljevog poslodavca ili osobe koja je naručila njezinu izradu, kao i način i ostvarivanje toga prava.
- (2) Zakonom o topografiji poluvodičkih proizvoda preuzimaju se odredbe sljedećih propisa Europske unije:
  - a) Direktive Vijeća br. 1987/54/EEZ od 16. prosinca 1986. godine o pravnoj zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda,
  - b) Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL L 157, 30. 4. 2004.)
- (3) Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

Članak 2. **(Definicije pojmova)**

- (1) Poluvodički proizvod, u smislu ovoga Zakona, jest gotov proizvod ili međuproizvod namijenjen za izvršenje određene elektroničke funkcije, isključivo ili zajedno s drugim funkcijama, koji se sastoji od sloja poluvodičkog materijala i od jednog ili više drugih slojeva provodnog, izolacijskog ili poluvodičkog materijala, raspoređenih s unaprijed utvrđenim trodimenzionalnim uzorkom.
- (2) Topografija poluvodičkog proizvoda (u daljnjem tekstu: topografija), u smislu ovoga Zakona, jest skup povezanih slika, fiksiranih ili kodiranih na bilo koji način, koje predstavljaju trodimenzionalni uzorak slojeva od kojih je poluvodički proizvod sastavljen, pri čemu svaka slika prikazuje uzorak ili dio uzorka površine poluvodičkog proizvoda u bilo kojoj fazi njegove proizvodnje.
- (3) Komercijalna uporaba označava prodaju, iznajmljivanje ili bilo koji drugi način komercijalnog stavljanja u promet zaštićene topografije, uključujući i njezino nuđenje u te svrhe. Prva komercijalna uporaba topografije ne uključuje njezinu uporabu pod uvjetom povjerljivosti, ako se ona ne stavlja dalje u promet.

Članak 3. **(Predmet i uvjeti zaštite)**

- (1) Predmet zaštite je izvorna topografija u smislu da je rezultat intelektualnog napora njezina stvaratelja i da u vrijeme nastanka nije bila općepoznata u industriji poluvodičkih proizvoda.

- (2) Topografija koja se sastoji od elemenata i međuveza koji su uobičajeni u industriji poluvodičkih proizvoda može biti zaštićena samo ako, promatrano u cjelini, ispunjava uvjete iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 4.
(Individualni karakter kao uvjet zaštite)

- (1) Trodimenzionalne strukture topografije štite se u skladu s ovim zakonom ako i u mjeri u kojoj imaju individualni karakter, a to se odnosi i na neovisno rabljene dijelove, kao i na prikaze za izradu topografija.
- (2) Topografija ima individualni karakter ako se, kao rezultat intelektualnog rada, ne proizvodi samo repliciranjem druge topografije i nije uobičajena pojava.
- (3) Ako se topografija sastoji od rasporeda svakodnevnih dijelova, ona se štiti do te mjere da raspored u cjelini ima individualni karakter.
- (4) Zaštita iz stavka (1) ne odnosi se na nacрте, procese, sustave, tehnike na kojima se temelji topografija ili na informacije pohranjene u mikroelektronskom poluvodičkom proizvodu, već samo na topografiju kao takvu.

Članak 5.
(Rokovi za zaštitu)

- (1) Zaštita topografije može se tražiti u roku od dvije godine od datuma njezine prve komercijalne uporabe bilo gdje u svijetu.
- (2) Ako topografija nije komercijalno rabljena bilo gdje u svijetu, zaštita topografije može se tražiti u roku od 15 godina od dana njezinog nastanka.

Članak 6.
(Subjekti zaštite)

- (1) Pravo na zaštitu topografije ima njezin stvaratelj, odnosno njegov pravni sljednik. Ako je topografiju stvorilo više stvaratelja, njima pripada zajedničko pravo na zaštitu.
- (2) Ako je topografija nastala u radnom odnosu ili po narudžbi, pravo zaštite topografije ima poslodavac, odnosno osoba koja je naručila njezinu izradu, osim ako je ugovorom drukčije predviđeno.

Članak 7.
(Nacionalni tretman)

- (1) Zaštitu prema ovome Zakonu uživaju fizičke i pravne osobe koje:
- a) su državljani Bosne i Hercegovine,
  - b) imaju prebivalište ili sjedište u Bosni i Hercegovini, ili
  - c) su na teritoriju Bosne i Hercegovine prve komercijalno rabile topografiju koja do tada nije bila komercijalno rabljena bilo gdje u svijetu.

- (2) Strane fizičke i pravne osobe uživaju jednaku zaštitu kao i osobe iz stavka (1) ovoga članka ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora i konvencija kojima je pristupila, odnosno koje je ratificirala Bosna i Hercegovina, ili iz primjene načela uzajamnosti.
- (3) Pravo na zaštitu topografije priznato na temelju ovoga Zakona vrijedi samo za teritorij Bosne i Hercegovine.

Članak 8. (Zastupanje)

- (1) Zastupanjem u postupku zaštite topografije koji se vodi pred Institutom mogu se baviti ovlašteni zastupnici, tj. fizičke i pravne osobe upisane u registar patentnih zastupnika, koji u elektroničkom obliku vodi Institut.
- (2) Strana fizička ili pravna osoba koja nema prebivalište odnosno stvarno i djelatno industrijsko ili trgovačko poslovno sjedište u Bosni i Hercegovini, u postupku zaštite topografije mora zastupati zastupnik iz stavka (1) ovog člana.

DIO DRUGI - POSTUPAK ZA ZAŠTITU

Članak 9. (Opće odredbe)

- (1) Postupak za zaštitu topografije vodi Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut).
- (2) Institut u elektroničkom obliku vodi registar topografija.
- (3) Za sve radnje poduzete u upravnom postupku za stjecanje i održavanje prava na zaštitu topografije, plaćaju se administrativne pristojbe i naknade posebnih troškova postupka, sukladno posebnim propisima.
- (4) Ako propisana administrativna pristojba i naknada posebnih troškova postupka nisu plaćene u propisanome roku, prijava se zaključkom odbacuje.
- (5) Na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom i provedbenim propisima primjenjuju se odredbe primjenjivat će se odredbe zakona kojima se uređuje upravni postupak na razini Bosne i Hercegovine.
- (6) Protiv odluka Instituta, žalba nije dopuštena ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.
- (7) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i način vođenja registra iz stavka (2) ovoga članka.

Članak 10.
(Podnošenje prijave za zaštitu topografije)

- (1) Postupak za zaštitu topografije pokreće se podnošenjem Institutu prijave za zaštitu topografije (u daljnjem tekstu: prijava).
- (2) Institut ne provjerava ima li podnositelj prijave pravo podnijeti prijavu.
- (3) Za svaku topografiju podnosi se posebna prijava.

Članak 11.
(Sadržaj prijave)

- (1) Prijava sadrži zahtjev za priznanje prava na zaštitu topografije i priloge.
- (2) Zahtjev za priznanje prava na zaštitu topografije sadrži:
  - a) naziv topografije ili pobliže označavanje područja topografije,
  - b) podatke o podnositelju prijave,
  - c) podatke o zastupniku podnositelja prijave, ako postoji,
  - d) datum podnošenja prijave,
  - e) datum nastanka topografije, ako topografija nije bila komercijalno rabljena, ili datum i mjesto kada je topografija prvi puta komercijalno rabljena bilo gdje u svijetu.
- (3) Uz zahtjev za priznanje prava na zaštitu topografije podnose se sljedeći prilozi:
  - a) opis topografije sa podacima koji definiraju elektroničku funkciju koju izvršava poluvodički proizvod izrađen prema topografiji,
  - b) grafički prikaz ili prikaz topografije u drugom odgovarajućem obliku kojim se topografija identificira, posebice nacrt ili fotografije planova za izradu poluvodičkog proizvoda prema topografiji, za koju se traži zaštita,
  - c) primjerak poluvodičkog proizvoda proizvedenog prema topografiji za koju se traži zaštita, ako je poluvodički proizvod komercijalno rabljen,
  - d) dokaz o komercijalnoj uporabi topografije, ako je topografija komercijalno rabljena.
- (4) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje oblik i sadržaj zahtjeva za priznanje prava na zaštitu topografije, sadržaj priloga koji se podnose uz zahtjev.

Članak 12.
(Dijelovi prijave koji nisu dostupni javnosti)

- (1) Podnositelj prijave može pri njezinom podnošenju tražiti da dijelovi priloga iz članka 11. stavak (3) točka b) ovoga Zakona, koji predstavljaju poslovnu tajnu, ne budu dostupni trećim osobama, pod uvjetom da su ostali dijelovi spomenutog priloga dostatni za identifikaciju topografije.
- (2) Sud može naložiti otkrivanje dijelova priloga iz stavka (1) ovog članka osobama koje su uključene u upravni ili sudski postupak koji se odnosi na utvrđivanje ništavosti rješenja o

priznanju prava na zaštitu topografije ili na povredu prava na zaštitu topografije, ako je to neophodno za provedbu postupka.

Članak 13. (Ispitivanje prijave)

- (1) Nakon zaprimanja prijave Institut ispituje je li predmet prijave topografija u smislu članka 2. stavak (2) ovoga Zakona i je li prijava podnesena u roku iz članka 5. ovoga Zakona.
- (2) Nakon što utvrdi ispunjenost uvjeta iz stavka (1) ovog članka Institut ispituje:
  - a) ako je podnositelj prijave strana osoba, je li prijava podnesena posredstvom zastupnika u smislu članka 8. ovoga Zakona,
  - b) je li podnesena posebna prijava za svaku topografiju u smislu članka 10. stavak (3) ovoga Zakona,
  - c) sadrži li prijava sve podatke iz zahtjeva za priznanje prava i priloge u smislu članka 11. stavaka (2) i (3) ovoga Zakona,
  - d) jesu li plaćene administrativne pristojbe i naknade posebnih troškova postupka za prijavu iz članka 9. stavka (3) ovoga Zakona,
  - e) sadrže li zahtjev za priznanje prava na zaštitu topografije i prilozi koji se podnose uz taj zahtjev propisane elemente u smislu članka 11. stavak (4) ovoga Zakona.
- (3) Ako prijava nije podnesena u roku iz članka 5. ovoga Zakona, Institut će donijeti zaključak o odbacivanju prijave.
- (4) Ako Institut, na temelju provedenog postupka ispitivanja prijave iz stavaka (1) i (2) ovoga članka, utvrdi da predmet prijave nije topografija u smislu članka 2. stavak (2) ovoga Zakona, odnosno da prijava nije podnesena sukladno odredbi stavka (2) ovoga članka, on će u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave pozvati podnositelja prijave da otkloni uočene nedostatke i ostaviti mu rok koji ne može biti kraći od 30 dana niti dulji od 90 dana.
- (5) Ako podnositelj prijave ne otkloni nedostatke iz stavka (4) ovoga članka u ostavljenom roku, Institut će donijeti zaključak kojim se prijava odbacuje.
- (6) Datum zaprimanja uredne prijave u Institutu priznaje se kao datum podnošenja prijave.
- (7) Prijava kojoj je priznat datum podnošenja upisuje se u registar topografije iz članka 9. stavka (2) ovoga Zakona.

Članak 14. (Priznanje prava na zaštitu topografije)

- (1) Ako Institut po provedenom postupku ispitivanja prijave iz članka 13. stavaka (1) i (2) ovoga Zakona utvrdi da su ispunjeni uvjeti za priznanje prava, donijet će rješenje o priznanju prava na zaštitu topografije.
- (2) Priznato pravo na zaštitu topografije upisuje se u registar topografija.

- (3) Nakon upisa topografije u registar, nositelju prava izdaje se isprava o pravu na zaštitu topografije. Sadržaj isprave o pravu na zaštitu topografije pobliže se uređuje provedbenim propisom.
- (4) Podaci iz registra topografije objavljuju se u "Službenom glasniku Instituta" (u daljnjem tekstu: službeno glasilo).
- (5) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje oblik i sadržaj isprave iz stavka (3) te sadržaj objave iz stavka (4) ovoga članka.

Članak 15.
(Stavljanje topografije na uvid javnosti)

- (1) Od upisa prava u registar topografija svatko ima pravo, na temelju pisanog zahtjeva i u nazočnosti službene osobe, u prostorijama Instituta razgledati prijavu i dobiti presliku zahtjeva za priznanje prava na zaštitu topografije i priloga iz članka 11. stavak (3) točke a), b) i d) ovoga Zakona.
- (2) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje postupak iz stavka (1) ovoga članka.

DIO TREĆI - ISKLJUČIVA PRAVA, OGRANIČENJE, TRAJANJE I PROMET PRAVA

Članak 16.
(Isključiva prava)

- (1) Nositelj prava na zaštitu topografije ima isključivo pravo dopustiti ili zabraniti drugome da:
  - a) umnožava zaštićenu topografiju u cjelini ili njezine bitne dijelove,
  - b) proizvodi poluvodički proizvod koji sadrži zaštićenu topografiju ili njezine bitne dijelove,
  - c) uvozi, nudi radi stavljanja u promet, stavlja u promet ili na drugi način komercijalno rabi ili uvozi za te svrhe primjerke zaštićene topografije ili njezinih bitnih dijelova, poluvodički proizvod u kojem je sadržana zaštićena topografija ili njezini bitni dijelovi, kao i proizvode u kojima je ugrađen poluvodički proizvod koji sadrži zaštićenu topografiju ili njezine bitne dijelove.
- (2) Za vrijeme trajanja prava na zaštitu topografije nositelj je ovlašten označavati poluvodički proizvod koji je proizveden uporabom zaštićene topografije velikim slovom "T".

Članak 17.
(Ograničenje prava)

- (1) Ne smatra se povredom prava iz članka 16. stavak (1) točka a) ovoga Zakona umnožavanje topografije:
  - a) za osobnu uporabu u nekomercijalne svrhe,
  - b) za nastavu koja se odnosi na topografiju, kao i za stručne analize ili istraživanja.

- (2) Ne smatra se povredom prava iz članka 16. ovoga Zakona ako određena osoba, na temelju analize ili istraživanja zaštićene topografije, stvori topografiju koja ispunjava uvjete iz članka 4. ovoga Zakona i takvu topografiju koristi na način iz članka 16. ovoga Zakona.

Članak 18.

(Komercijalna uporaba zaštićene topografije bez suglasnosti nositelja prava)

- (1) Osobu koja pri stjecanju poluvodičkog proizvoda nije znala ili je imala opravdani razlog vjerovati da je riječ o proizvodu na kojem postoji tuđe pravo na zaštitu topografije ne može se spriječiti da komercijalno rabi taj proizvod.
- (2) Osoba iz stavka (1) ovoga članka dužna je platiti odgovarajuću naknadu za komercijalnu uporabu zaštićene topografije, koja uslijedi nakon što je ta osoba saznala ili je imala opravdani razlog vjerovati da je riječ o proizvodu na kojem postoji tuđe pravo na zaštitu topografije. Sud određuje odgovarajuću naknadu, osim ako stranke riješe spor pregovorima, posredovanjem ili na drugi pravno obvezujući način.
- (3) Odredbe stavaka (1) i (2) ovoga članka odnose se i na pravne sljednike osobe koja je stekla poluvodički proizvod na kojem postoji tuđe pravo na zaštitu topografije.

Članak 19.

(Iscrpljenje prava)

Ne smatraju se povredom prava radnje iz članka 16. stavak (1) točka c) ovoga Zakona ako se odnose na primjerak zaštićene topografije, odnosno na poluvodički proizvod koji sadrži zaštićenu topografiju, koju je prvi put stavio u promet u Bosni i Hercegovini nositelj prava, ili osoba koja ima njegovu suglasnost, odnosno nakon pristupanja Europskoj uniji na području neke od država Europske unije, odnosno država koje su stranke ugovornice Ugovora o Europskom ekonomskom prostoru, osoba koja je ovlaštena odobriti komercijalno iskorištavanje topografije ili netko drugi uz njezinu suglasnost.

Članak 20.

(Trajanje prava)

- (1) Rok trajanja prava zaštite topografije počinje od priznatog datuma podnošenja prijave za registraciju topografije ili od dana prve komercijalne uporabe topografije bilo gdje u svijetu, ovisno o tomu koji je dan raniji.
- (2) Isključivo pravo na zaštitu topografije prestaje istekom kalendarske godine u kojoj se navršava deset godina od dana početka roka iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 21.

(Prijenos prava i licenci)

- (1) Pravo na zaštitu topografije može biti, u cjelini ili djelomično, predmetom prijenosa na temelju ugovora o prijenosu ili na temelju nasljeđivanja.

- (2) Pojedine ili sve ovlasti iz prava na zaštitu topografije mogu, s ograničenjima ili bez njih, biti predmetom ustupanja na temelju ugovora o licenci.
- (3) Ugovori iz stavaka (1) i (2) ovoga članka pravovaljani su samo ako su sastavljeni u pisanom obliku.
- (4) Na zahtjev jedne od ugovornih stranaka, podaci o ugovorima iz stavaka (1) i (2) ovoga članka upisuju se u registar topografija.
- (5) Prijenos prava odnosno ugovorni odnosi iz stavaka (1) i (2) ovoga članka imaju djelovanje prema trećim osobama samo ako su upisani u registar topografije.
- (6) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj upisa u registar topografija, koji se upisuju u skladu s odredbama stavaka (1) i (2) ovoga članka.

DIO ČETVRTI - PROGLAŠAVANJE NIŠTAVIM RJEŠENJA O PRIZNANJU PRAVA NA ZAŠTITU TOPOGRAFIJE

Članak 22.

(Ovlast za pokretanje postupka i razlozi za ništavost)

- (1) Institut će na prijedlog zainteresirane osobe ili po službenoj dužnosti proglasiti ništavim rješenje o priznanju prava na zaštitu topografije ako utvrdi da u trenutku donošenja rješenja:
  - a) predmet zaštite nije bila topografija u smislu članka 2. stavak (2) ovoga Zakona,
  - b) topografija nije ispunjavala uvjete za zaštitu u smislu članka 4. ovoga Zakona,
  - c) prijava nije bila podnesena u roku iz članka 5. ovoga Zakona,
  - d) nositelj prava na topografiju nije imao pravo na zaštitu u smislu članaka 6. i 7. ovoga Zakona,
  - e) prilozi iz članka 11. stavak (3) ovoga Zakona nisu imali propisane elemente, odnosno nisu odgovarali topografiji za koju je zatražena zaštita.
- (2) Postupak za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju prava na zaštitu topografije može se pokrenuti pred Institutom tijekom cijelog roka trajanja prava na zaštitu topografije.
- (3) Ako podnositelj prijedloga za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju prava na zaštitu topografije tijekom postupka odustane od svoga zahtjeva, Institut može nastaviti postupak po službenoj dužnosti.

Članak 23.

(Ograničenje djelovanja poništenja)

Poništenje rješenja o priznanju prava zaštite topografije nema retroaktivno djelovanje na pravomoćne sudske odluke u vezi s utvrđivanjem povrede prava kao ni na sklopljene ugovore o prijenosu prava, odnosno ustupanju licence, ako su i u mjeri u kojoj su ti ugovori izvršeni, pod uvjetom da je nositelj prava bio savjestan.

DIO PETI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24. (Sukladna primjena Zakona o patentu)

Odredbe Zakona o patentu kojima se uređuju: ovlasti za zastupanje, postupak za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju prava, prestanak prava zaloga, izvršenje, stečaj, građanskopravna zaštita prava i carinske mjere na odgovarajući se način primjenjuju na topografije koje su predmetom zaštite prema ovome Zakonu.

Članak 25. (Primjena Zakona)

Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se samo na topografije koje su nastale nakon datuma početka njegove primjene.

Članak 26. (Propisi za primjenu ovoga Zakona)

- (1) Ravnatelj Instituta donijet će pravilnik za provedbu ovoga Zakona do dana određenog za njegovu primjenu.
- (2) Do dana stupanja na snagu pravilnika iz stavka (1) ovoga članka ostaje na snazi Pravilnik o postupku za priznanje topografije integriranog kruga („Službeni glasnik BiH“, broj 105/10 i 91/16).
- (3) Ravnatelj Instituta podnijet će nadležnim institucijama prijedlog izmjena propisa kojima se uređuju pristojbe i naknade posebnih troškova u postupku stjecanja i održavanja, kako bi se uskladili s odredbama ovoga Zakona, dva mjeseca od njegova stupanja na snagu.

Članak 27. (Jedinstvena primjena odredaba o ukidanju povjerenstvu za žalbe u Zakonu o patentu, Zakonu o žigu, Zakonu o industrijskom dizajnu i Zakonu o oznakama zemljopisnog podrijetla)

U skladu s odredbom članka 9. stavka (6) ovoga Zakona povjerenstvo za žalbe prestaje s radom.

Članak 28. (Prestanak važenja drugih propisa)

Početak primjene ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti topografija integriranog kruga („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10) i Pravilnik o postupku za priznanje topografije integriranog kruga („Službeni glasnik BiH“, broj 5/11 i 91/16).

Članak 29.
(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se po isteku godine dana od datuma stupanja na snagu.

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNOPRAVNI I ZAKONSKI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje ovoga zakona sadržan je u članku IV 4. (a) Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine mjerodavna da donese zakone koji su potrebni za provedbu odluka Predsjedništva, ili za vršenje funkcija Skupštine predviđenih Ustavom, i članku III 1. (a) Ustava Bosne i Hercegovine, kojim je regulirano da su institucije Bosne i Hercegovine mjerodavne za vanjsku politiku.

Zakonski temelj sadržan je u članku 30. stavak (2) Zakona o vanjskotrgovinskoj politici BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 7/98 i 35/04) kojim je utvrđeno da su aspekti prava intelektualnoga vlasništva vezani za vanjsku trgovinu u mjerodavnosti institucija Bosne i Hercegovine. Pod terminom "aspekti prava intelektualnoga vlasništva vezani za vanjsku trgovinu" podrazumijeva se osiguranje adekvatnih standarda i načela u vezi s raspoloživošću, obujmom i uporabom prava intelektualnoga vlasništva vezanim za vanjsku trgovinu, kao i osiguranje efikasnih i odgovarajućih sredstava za provedbu prava intelektualnoga vlasništva sukladno obvezama iz trgovinskih sporazuma u kojima je Bosna i Hercegovina jedna od stranaka.

Člankom 7. stavak (1) točka aa) Zakona o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/04) utvrđeno je da je Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine u području zaštite industrijskoga vlasništva mjerodavan za vođenje upravnih poslova koji se odnose na zaštitu topografije integriranih kola (Layout-Designs). U istome članku stavak (1) točka cc) Zakona utvrđeno je da poslovi u području zaštite intelektualnoga vlasništva obuhvaćaju pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma, konvencija, sporazuma, zakona i drugih propisa iz područja intelektualnoga vlasništva.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Važeći Zakon o zaštiti topografija integriranog kruga („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10) uređuje područje topografija poluvodičkih proizvoda. Stupanjem na snagu navedenog Zakona omogućeno je svim zainteresiranim osobama ostvarivanje njihovih prava i interesa na teritoriju Bosne i Hercegovine u području zaštite planova rasporeda integriranih krugova u okviru sustava intelektualnog vlasništva. Uz definiranje osnovnih pojmova, uređena su slijedeća pitanja: pravo na zaštitu, uvjeti i postupak ostvarivanja zaštite, učinci zaštite i ograničenja od zaštite, početak i trajanje zaštite planova rasporeda integriranih krugova. Budući da je Bosna i Hercegovina, u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja Europskoj uniji, kako je propisano odredbom članka 71. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, obvezna zajamčiti razinu zaštite intelektualnog vlasništva sličnu razini koja postoji u Europskoj uniji, pa tako i uskladiti propise u području zaštite topografija poluvodičkih proizvoda, ocijenjeno je da je potrebno donijeti novi Zakon o zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda kojim bi se postigao potreban stupanj usklađenosti s Direktivom Vijeća br. 1987/54/EEZ od 16. prosinca 1986. godine o pravnoj zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda. Slijedom naprijed navedenoga, postojeće stanje u području zaštite topografija poluvodičkih krugova je slijedeće: predmet zaštite važećeg Zakona o topografija integriranog kruga, kao što mu i sam naziv govori, jesu planovi rasporeda integriranih krugova, dok su predmet zaštite Direktive Vijeća br. 1987/54/EEZ topografije poluvodičkih proizvoda.

Nadalje, tekst Zakona o zaštiti topografija integriranog kruga sadrži i određenu terminologiju koja nije u skladu s terminologijom koju koristi Direktiva Vijeća br. 1987/54/EEZ, tekst pojedinih članaka Zakona nije dovoljno precizan, a uz to tekst Zakona ne sadrži određene odredbe koje su sastavni dio Direktive Vijeća br. 1987/54/EEZ.

Donošenjem predloženog Zakona osiguralo bi se:

- udovoljavanje svim zahtjevima koji proizlaze iz međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija koji obvezuju Bosnu i Hercegovinu;
- udovoljavanje svim zahtjevima koji kao obvezatni proizlaze iz Direktive Vijeća br. 1987/54/EEZ od 16. prosinca 1986. godine o pravnoj zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda;
- stvaranje realnih uvjeta za prilagodbu gospodarstva Bosne i Hercegovine suvremenim gospodarstvima, posebice gospodarstvu Europske unije;
- stvaranje uvjeta za svestraniji razvoj Bosne i Hercegovine kao pretpostavke za njezino punopravno članstvo u Europskoj uniji.

Predloženim Zakonom o zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda pravni sustav Bosne i Hercegovine u području intelektualnog vlasništva još se više približava europskom pravnom sustavu zaštite prava intelektualnog vlasništva a što za posljedicu ima ispunjavanje potrebnih uvjeta za integriranje Bosne i Hercegovine u jedinstveni sustav intelektualnog vlasništva Europske unije. Nadalje, novim Zakonom o zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda u još većoj mjeri se osigurava poduzetnička i tržišna sloboda kao temelj gospodarskog ustroja Bosne i Hercegovine. Predloženim Zakonom uređuje se područje zaštite topografija poluvodičkih proizvoda na načelima koja primjenjuju države članice Europske unije, time se stvaraju pretpostavke za brži i lakši ulazak stranog kapitala u Bosnu i Hercegovinu budući da se novim Zakonom osigurava razina zaštite slična onoj u Europskoj uniji što za posljedicu ima i veću pravnu sigurnost za potencijalne stjecatelje prava na topografije poluvodičkih proizvoda u Bosni i Hercegovini.

OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA:

Članak 1. i 2.

Sadržane su odredbe kojima se uređuje predmet Zakona i definiraju se pojmovi kojima se utvrđuje značenje određenih izraza iz zakona koji se predlaže.

Članci 3. do 7.

Propisuju predmet i uvjete zaštite topografije poluvodičkoga proizvoda (nadalje: topografija), krug titulara isključivih prava na topografiju, te prava stranih fizičkih i pravnih osoba na zaštitu topografije u Bosni i Hercegovini.

Članak 8.

Propisuje obvezu stranih fizičkih i pravnih osoba koje nemaju prebivalište odnosno sjedište u Bosni i Hercegovini, da u postupku zaštite topografije moraju imati zastupnika koji se profesionalno bavi zastupanjem i koji je upisan u registar patentnih zastupnika.

Članci 9. do 13.

Propisuje se nadležnosti Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine za vođenje postupka registracije topografije. Nadalje, propisuju se uvjeti za ostvarenje zaštite u postupku pred Institutom, sadržaj prijave topografije, postupak ispitivanja prijave za registraciju topografije te obveza ravnatelja Instituta da donese pravilnik kojim se pobliže utvrđuje oblik i sadržaj zahtjeva za priznanje prava na zaštitu topografije i sadržaj priloga koji se podnose uz zahtjev. Propisuje se pravo podnositelja prijave da određene dijelove prijave učini nedostupnim javnosti ukoliko imaju karakter poslovne tajne.

Članak 14.

Propisuju se uvjeti za donošenje rješenja o registraciji topografije, upis u registar topografija i objavljivanje podataka o registriranoj topografije u „Službenome glasniku Instituta“.

Članak 15.

Propisuje se mogućnost davanja topografije na uvid javnosti, ravnatelju Instituta utvrđuje se obveza pravilnikom propisati način odvijanja tog postupka.

Članak 16.

Utvrđuju se isključiva prava nositelja na zaštićenu topografiju, i to pravo davanja odobrenja ili zabranjivanja radnje umnožavanja topografije, radnje uvoza, prodaje ili drugoga načina stavljanja u promet topografije ili proizvoda proizvedenoga uporabom zaštićene topografije. Za vrijeme trajanja prava na zaštitu topografije nositelj je ovlašten označavati poluvodički proizvod koji je proizveden uporabom zaštićene topografije velikim slovom "T".

Članak 17. i 18.

Preciziraju se radnje koje se mogu poduzimati bez odobrenja nositelja isključivih prava, kao radnja umnožavanja zaštićene topografije za potrebe u nekomercijalne svrhe, radnja umnožavanja zaštićene topografije radi analiziranja, istraživanja, procjene ili učenja o konceptima, procesima, sustavima ili tehnikama sadržanim u topografiji ili same topografije poluvodičkoga proizvoda. Uređuje se i pravo koje se odnosi na uvjete pod kojima se učinak zaštite neće protezati na osobe koje su u dobroj vjeri stekle poluvodički proizvod koji sadržava zaštićenu topografiju i koje su distribuirale proizvod bez odobrenja nositelja prava, kao i propisi u vezi sa postupanjem koje može poduzeti nositelj prava zaštićene topografije kada je odnosna osoba saznala ili kada je imala razlog vjerovati da je riječ o zaštićenoj topografiji.

Članak 19.

Propisuje se iscrpljenje prava koje podrazumijeva da nositelj prava iscrpljuje svoja isključiva prava na davanje odobrenja ili zabranjivanje zakonom propisanih radnji navedenih nakon što je zaštićeni proizvod prvi put stavljen na tržište od strane nositelja prava ili uz njegovo izričito odobrenje.

Članak 20.

Propisuje se trajanje prava na zaštitu koje nastupa od datuma prvoga komercijalnoga iskorištavanja topografije bilo gdje u svijetu, ili datuma podnošenja prijave za registraciju topografije kod Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Članak 21.

Propisuju se oblici i uvjeti prometa prava na topografiju. Prijenos prava odnosno ugovorni odnosi na kojima se temelji imaju djelovanje prema trećim osobama samo ako su upisani u registar topografije. Ravnatelju Instituta propisuje se obveza da pravilnikom pobliže utvrdi sadržaj tog upisa u registar topografija.

Članak 22. i 23.

Propisuje se ovlast za pokretanje postupka kao i postupak za proglašenje rješenja o priznanju topografije ništavim. Poništenje rješenja o priznanju prava zaštite topografije nema retroaktivno djelovanje na pravomoćne sudske odluke u vezi s utvrđivanjem povrede prava kao ni na sklopljene ugovore o prijenosu prava, odnosno ustupanju licence, ako su i u mjeri u kojoj su ti ugovori izvršeni, pod uvjetom da je nositelj prava bio savjestan.

Članci 24. do 29.

Članci se odnose na prijelazne i završne odredbe, i propisuje se da se za ovlasti zastupanja, postupak za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju prava, prestanak prava zaloga, izvršenje, stečaj, građanskopravna zaštita prava i carinske mjere na odgovarajući način primjenjuje Zakon o patentu. Nadalje, propisuju se uobičajene odredbe koje se odnose na donošenje provedbenih propisa, stupanje Zakona na snagu te početak njegove primjene.

III NAČELA NA KOJIMA SE ZAKON ZASNIVA

Načela na kojima se zasniva predloženi Zakon o tografijama poluvodičkih proizvoda su: odgovornost, pouzdanost, pravna sigurnost, otvorenost i transparentnost, koja načela su i ključne odrednice dobre javne uprave. Implementiranje navedenih načela javnu upravu Bosne i Hercegovine približava europskom modelu javne uprave i javnog upravljanja.

IV USUGLAŠENOST PROPISA S EUROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Zakon o zaštiti topografija integriranog kruga („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10.) nije usuglašen s Direktivom Vijeća br. 1987/54/EEZ od 16. prosinca 1986. godine o pravnoj zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda. Zakonom koji se predlaže izvršeno je usuglašavanje s pravnom stečevinom.

V FINACIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona neće biti potrebna dodatna financijska sredstva.

VI OPIS KONZULTACIJA VOĐENIH U POSTUPKU IZRADE ZAKONA

Primjenjujući kriterije navedne u Pravilima za konzultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 5/17) utvrđeno je da nacrt Zakona o tografijama poluvodičkih proizvoda nije imao značajnijeg utjecaja na javnost i da su se ispunile minimalne obveze u pogledu obavljanja konzultacija. Institut je u periodu od __ do __2023. godine na platformi ekonzultacije. gov.ba

izvršio javne konzultacije. U navedenom periodu Institut nije/je zaprimio prijedloge i/ili primjedbe na tekst nacrtu Zakona o tografijama poluvodičkih proizvoda.

VII PRIBAVLJENA MIŠLJENJA